

R. Hansson'i

Song in music

Paulud.

Õimene fogu.

Bibliotheca
universitatis
Dorpatensis

Wiljandis.

Trükitud A. Peet'i kirjadega
1900.

Gõde ja lutsse.

R. Hansson'i

laulud.

Esimene kogu.

A 1435.

Wiljandis.

Trükitud A. Peet'i kirjadega
1900.

Tihti laulis kurbe laule,
Pühkis ise pisaraid, —
Wahest aga aina rõõmsaid,
Mahedaid ja lõbusaid.

Laulis ilmast, laulis elust,
Lapsepõlwest, Eestimaast . . .
Kõige enam laulis aga
Wagaid laule — Jumalast

Säält 'ep wäike pojukene
Šppis laule riimima;
Hakkas sõnu salmiks seadma,
Wärssisida walmima. —

Kui sain suureks, kasw'sin kangeks,
Elu tee läks tormiseks :
Omad tunded, omad mõtted
Põimisin siis lauludeks. —

Sest siis pühendan mu laulud
Halli pääga emale,
Oma hella imetajal',
Kahel käel kandjale.

1899.

II. Armastuse ahelates.

Wiibi veel!

Kallim, oh wiibi veel!
Hale nii veel.
Lähed ja, siis looja läeb mu päife,
Sest et sa mu õnn, mu ainus läife.
Kallim, oh wiibi veel!

Kallim, oh wiibi veel!
Silmad mul veel.
Lähed ja, — ehk wiibid kuu, kuu,
Walu ehk mul awab enne huu.
Kallim, oh wiibi veel!

Kallim, oh wiibi veel!
Kinni jääb feel . . .
Kinda häkist' asub wägew walu,
Näib, kui koks sinuga ka elu, —
Wiibi, oh wiibi veel!

1889.

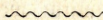
2. Mis nüüd ?

Su eluõnn mull' oli kallis,
Mu püham püüe, paleus ;
Mis meel mul mõtles, jalg kus kõndis
Rind ihkas : millal ühendus !

Sa, kallim, olid kaitseingliks
Mul' mitmes elumarudes ;
Su mälestus, kui taewa kingiks,
Mind saatis unes, walwades.

Ja nüüd ? — oh, nüüd ju süda lõhtel,
Mis nüüd mu paleus ja püüd ! ?
Weel lootus loitwel, rind weel õhtel :
Kas andeks annad minu süüd ? . . .

1889.

3. Oh oleksid . . .

Oh oleksid üks lehkaw lille fina,
Ja minu õnnesoowid — kastetilk :
Su õilme-lehtesse neid saadaks mina,
Et säraks nõiduamalt weel su pilk.

Õht oleks jälle sinu filme fina
Kui ilmameri ääre, otjata :
Su laente latwul julgelt sõuaks mina
Ees mõttes : a r m mind juhü armuga.

1888,

4. Sa teadsid ju !

Sa teadsid ju, et fina
Mu elu ainus hind —
Miks kurtisid siis, mu kallim,
Miks ahastas su rind ?

Kas nägid tule loitu,
Mis külma sünnitas ?
Eh! selget päik'se sära,
Mis ilma pimestas ?

Nii sull' mu rind ei jahtu,
Ei kustu armu läik:
Sa minu kallim wara,
Mu paleuste päik' !

1889.

5. Oh tule siis . . . !

(Koltzowi järele.)

Oh tule siis, kui õhtul tuul
Nii laisalt läbi salu lendab,
Kui mürm ja aaf', ka lehed puul
Sa ilm kõik nne rahus hingab.

Oh tule siis, kui kaunis tun
Aegajalt pilvedesse peidab,
Eh! kus, — kui naerataks ta suu —
Sa hõbe läiget alla heidab.

Oh tule siis, kui minu rind
Täis palawamaid ihtamisi,
Kui, sullakene, ootan sind,
Kui hing täis õrne igatsusi.

Dh tule siis, kui armastus
Mu rinnas tuhat rõõmu rajab,
Kui palaw weri soonte sees
Keeb, loenetab ja wastust nõuab.

Dh tule siis, et sinuga
Ma wõiksin elu lõbustada,
Ja põhjamata armuga
Sind rinnale ma pigistada!

1891.

6. Sureja mõrsja.

„Ei wõi, ei wõi ma weel surra,
Weel elu mul õilmitseb eel;
Surm, halasta, ära mind murra
Kest kenamal õnnede teel!
Mu pöue sees pühamad tunded
Wast hiljuti ärkanud on,
Ja kõrwus kui kallima hüüded
Mind kutsuks, kus armastus, õnn...“

Too emake, hellake, ehted,
Mul nagu ju kadumas piin!
Too õeke, õrnake, õied, —
Reid kallimal' kingits ma wiin.
Pruutpärge pea juustel ma kannan,
Ja laulatus' sõrmust mu käes;
Suud armsamal õrnalt ma annan...
Dh, — lõhkeb rind õnse wäes!“

Siis — filmis weel taewalik jära —
 End woodisse istuma a'ob,
 Ruid — forraga kustub see ära,
 Nõrk wärin, ja — waitseks ta jääb . . .
 Nüüd emake, hellake ehted
 Tal, puusärki seadmiseks, toob,
 Ja õeke, õrnake, õied
 Ja kalmule kaswama wiib.

1839.

7. Rauge wähe.

I.

Üks mänd see ainu seisab
 Sääl põhjamaa paljal mäel,
 Ja walges kattes leinab,
 Ja leinab jääl lumes ja jääl.
 (Seine järele.)

* *
 *

Rui loojas päike
 Ja tähte läike
 Wee pinnalt wastu wirwendas,
 Siis sammus kurwalt läbi metsasalu
 Noormees, — ta filmist paistis hingewalu,
 Ja rinnas maru mäsšamas.

Mu terwe elu
 Nüüd waew ja walu,
 Ja piina, ahastuse öö . . .
 Siinsamas on see kõrge, kaunis kallas,
 Kus wiimselt wiibisime, minu armas,
 Niisama säras tähte-wöö.

— Hääd terwit sulle !

Ta ütles mulle,
— Kes teab, ehk on ju wiimne kord,
Kus näen weel find, mu päike, õnn, mu lootus,
Mu igatsewa hinge ainus ootus, —
See eest nüüd piin mul mitmewõrd.

Küll tahab süda
Mul lõhkeneda,
Kuid siiski — piame lahkuma :
Mu pääle kohustuste koorem pandud,
Ja neljas käsk mull' karmilt täita antud...
Hääd ööd ! — mind ära wannu sa !

* * *

II.

Ta silmis seisis unes
Üs palmipuu hommitumaal,
Mis põua palawuses
Dn närtimas kaljude raal.
(Heine järele.)

* * *

Siit näha ära
Dn tähte sära, —
Sääl pulmapidu peetakse . . .
Miks, Taewaisa, on nii imeilised
Su käsud, ja üksteise wastalised, —
Ehk mõistetakf' neid walesti ?

Su püha sõna
Dn ka ju teada
Et ülem käsk on armastus . . .
Mul lõpnud lootus, uskuda ei taha,
Ja arm mind jätnud igawesti maha, —
Mul haud on ainus lunastus.

Miks lafsud walju
 Nii wastu kalju
 Dõ tuulest aetud laenese?
 Kas tahad sellega mull' tähendada,
 Et omas hõlmas lubad rahu anda? . . .
 Jah, nii! — ma tulen rutuste!

* * *

Su sügawal woogude sees
 Dn puhkamas õnnetu mees,
 Ja waitsete ju jäänud tal rind,
 Nii waitsete, kui kaljude pind.

Ja enne, kui kumamas loit,
 Sääl lambris, kust wirwendas loit,
 Dn sonimas õnnetu pruut:
 Hullmeelsus tal annud on suud.

1898.

8. Mõrõja unenägu.

(Bushkini järele.)

Hulus torm ja pikae paukus,
 Kuu end peitnud pilvedes;
 Meri mäsfas mürisedes
 Pime'l ööl, kui mõirgades . . .
 Kaske mure muljutusel
 Weersid neiu filmist weed:
 „Oh, nüüd, maru hullustusel,
 Kallim käimas mereteed!“

Kaua waene haledaste
 Palus püha pildi ees, —
 Mõte wiibis alaliste
 Merel maru müra sees.
 Kui ju kell lõi kestköö tundi,
 Siis wast waiſne une hoog
 Surus wäſind filmad kinni, —
 Waikis mure, walu woog.

Magab ta, kuid rahutumalt
 Waim tal unes rändamas, —
 Näeb ta laewa lagunewalt
 Laentel maru mürinaſ.
 Ja ſiis oli nagu lendaks
 Tuttaw wari ſalaja,
 Ja kui kuſkilt kõrwu koſtaks:
 „Mõrſja, ära nuta ſa!”

Kalli sõbra hää! ſee tõesti . . .
 Meiu jüda tuiſab ſees;
 Waatab weel, ja — taſakeſti
 Ilmub peigmees tema ees.
 Kuid — ta palgelt kadund jume,
 Sära kuſtund filmadeſt;
 Walgub mereweſi tume
 Sapis juuſte ſalkadeſt.

„Oh mu kallim, koduranda
 Sinu juurde ruttaks ma
 Rahutuma, armastawa,
 Leegitsewa hingega.
 Kuid mu üle juba woolas
 Surma tooja laene rind, —
 Ei me' enam ſiin maailmas
 Ühenda' mõi ial end'.

Kallim, kurvastus läeb mööda,
 Ahastusel ots on ka;
 Pärast pillast pime't ööda
 Koidu kiir saab kumama.
 Ära kurda, et su elu
 Dis ju närtsin'd kewadel:
 Lootus waigistagu walu —
 Ühte saame ülewel! . . .

Gla hästi! . . . idast kumab
 Koidu piir ju punane;
 Tuule hoog ju salus kohab,
 Kuid — ei enam minule! . . ."
 Ohkades siis ära lendis
 Armas wari rutuga,
 Ja säält kõrgelt kord weel hüüdis:
 „Mõrõja, ära nuta sa!"

1837

9. Kui pidin sinust lahkuma.

(Iwan Turgenew'i järelc.)

Kui pidin sinust lahkuma —
 Ei taha salata,
 Et sind siis armastasin ma
 Nii kuumalt, otsata.

Kuid nüüd — ei rõõmu vähemat,
 Nii wiisalt waiksin ma;
 Su pilku kurba, sügawat
 Ei mõista taha ka.

Sa aina räägid ikka mull'
Me' armsast kodumaaft,
Kuid kõik see õnn — oh Sumal küll —
Nii mõõraks jään'd ma t'ast.

Ma palju päewi pärast näind
Sa palju raskusi, —
Hull õnnesi ka meelest läind
Sa — tühje kurbtusi.

1898

10. Oh ütle!

Oh ütle, kullakene, ütle,
Kas surmani su sinisilm
Nii õrnalt, hellalt mu pääl' waatab,
Kust särab mulle õnne ilm?

Kas truuduses mu rinna warju
Sa põgened, kui mätsul torm?
Oht lööd mull' etteheitel haawu,
Kui wapustab meid saatus karm?

Oh et üksmeel, arm, truuš meil kestaš,
Siis oleš elul õige hind;
Kui aga ei, — oh, et siš praegu
Su lõhkeš, waitiš minu rind! . . .

1893.

III. Elumere woogudel.

1. Palwe.

Paks udu katab elu taewa
Mu wäfind waate eest, —
Mis järel' juhin elulaewa
Ma läbi kaljudest?

Küll asjata ju ootnud ammu
Ma päikest tõusema, —
Ma kardan, et ma ei si sammu
Deen iga astega . . .

Seepärast tõstan sinu poole,
Oh Isa, palwes käed :
Ma usaldan kõik Sinu hoole,
Sa tead kõik ja näed ! . . .

Mu mõistust võta valgustada,
Kui see on kustumas ;
Mull' näita ise õiget rada,
Kui olen eksimas !

Mu wigadusi tunned Sina,
Mu auusaid püüdeid ka . . .
Sest õpeta mind, helde Isa,
Sa aita, õnnista !

2. Jäe wait!

Jäe wait, mu süda, wait kui haud,
End hoia ohkamast, ---
Eas' lõpeb lootus, nõrkeb jõud,
Kuid jäta kurtmast!

Ei abi too sull' uhke ilm
Su ahastuse sees,
Baid pilkaw naer ehk põlgus külm
Su osaks tema ees.

Sest looda taewa Ssa pääl',
Ja tööta nii, kui wõid,
Kuid waitigu su kaebehääl,
Kust fina haawu said.

1896.

3. Sa palu!

Kui saatuf' wood ju liiga kõrgelt käiwad,
Kui tormist wahtus elu mere piad,
Kui õnn ja lootuski s'ust maha jäiwad,
Ja walus, ahastuses lõhkeb rind:
Siis Taewaisalt abi, tröösti palu,
See waigistab ja wähendab su walu.

Kui oled auutu petja küüsti saanud,
Kes Suunda kombel annud sulle suud,
Eht jälle surm su kallist kalmul kannud,
Nii puruks lang'wat näed sa õnne puud:
Miks heidad meelt? — las' woolda pisar, — palu,
See waigistab ja wähendab su walu.

Sa kui su elu nagu küünal kustub,
Kõik maha jääb, mis hää ehk halb siin sull',
Kui surmaingel woodi ette astub,
Sind kutsub warjuriiki minekul',
Siis weel, kui wõid, sa Päästja poole palu,
Siis waitib, wäheneb su wiimne walu.

1888.

4. Oh jõua!

Oh jõua Pisser pilwega, —
Ehk umbne, udune;
Siis, term, sa pilwed peleta,
Mu taewas selgeks tee!

Kui särab päik'se kuldne kiir
Säält siidil sinawast, —
Ehk aimab siis mu waate wiir
Mu tulewiku raast.

1888.

5. Pilwed

Pilwed, piiramata taewa laugel —
Kuhu rahutumalt rutate?
Üle minnes maa ehk mere kaudel
Pisaraid miks tihti nutate?

Kas teid sõbra waletruudus waewab,
Tänamata meel teid haawanud?
Wihameeeste waen ehk taga kiusab, —
Muutu laim te' puhtust puutunud?

Wõi ehk täidab jala valu rinda,
Kurtes luhta läinud lootusi, —
Tundes elu tõsist, kurba hinda
Mhastate, nagu minagi? . . .

Aga — ei, te' piimekesed wabad,
Taewa kaste kandjad wäledad, —
Elu mured teile tundemata,
Elu ekfitused haledad . . .

Tuule tiiwul tõttate te' ära
Rauge, tundemata ilmasse, —
Sättes niiske pisarate sära
Loodusesse ja — mu filmasse.

1895.

6. Rajakate hällilaul.

(Vermontowi järele.)

Maga pojuke, mu armas,
Häiu, häiu, ja!
Kuu nii vaikjelt hiilgab taewas,
Kiiku paistab ta.
Hakkam westma muinaslugu,
Laulu laulema;
Maga aga, suigu uinu, —
Häiu, häiu ja!

Mööda kiwa Seeref woolab,
Laeneid lastutab;
Kuri tšhetšchen*) kaldal roomab,
Mööda teritab.

*) tšhetšchen — Kaukasio päriselanik.

Kuid su isa — wana soldat,
Sõjas harjund ta;
Maga, kallis, suigu, uinu, —
Häiu, häiu sa!

Näed lord ise — jõudwad ajad —
Wõitlus' wäljasi,
Tulgest sadulaše hüppad,
Haarad püüfigi.
Sõtta sadula sull' õmblen
Uhkelt fiidiga . . .
Maga maimuke, nüüd laulan:
Häiu, häiu sa!

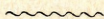
Saab s'ust kehast tangelane,
Kasak hingega;
Tulen sind weel saatemaie —
Häigad käega . . .
Oh kui palju sellel õõsel
Sala nutan ma! . . .
Maga magusast', mu ingel,
Häiu, häiu sa!

Hakkam ahastades ootma,
Kurwalt kurtama;
Hakkam päewal palwetama,
Õõsel õhtama;
Hakkam mõtlema, et tusta
Deeb sull' wõõras maa.
Maga mureta nüüd, puhka,
Häiu, häiu sa!

Annan sulle teele kaasa
Püha pildi weel,
Mis, kui hakkad palwetama,
Olgu sinu eel;

Ta kui tõttad taplusesse —
 Emat mäleta!
 Mäga, ilus pojukene,
 Häiu, häiu sa!

1897.

7. Waigistuseks.

[M. Lawrowi aate järele.]

Oh kaota mu neetud kahtlemised,
 Mis sööwad südant, rinda rõhuvad,
 Et lõpetaks kord ju hinge ahastused,
 Et leiaksin ju kord ma rahumaad.

Mull' ütle, et on kahtlus selgitatud,
 Et jälle walguis wõitnud pimedust;
 Tee tõeks, et ilmas waenlus waigistatud,
 Ja leida jäält on õigust, armastust!

Tee tõeks, et õnnetute ohkamised,
 Ja waeste laste walupisarad
 Ei ole lõpmatad, ei igawesed, —
 Et õnnetähed neil' weel säravad!

1896.

8. Talwe.

Kui mu põue põhja paistis,
 Hõõgaw õnne päikene,
 Soojendawaid kiireid saatis.
 Tgatsewa hingesse, —

Siis ma õnne-õite õhus
Soowastanult wiibisin,
Waikses, magusamas rahus
Kewadele hõiskasin.

Kuni tormid tigidamad
Tõiwad talwest teatusi,
Murdjid õisi ilusamaid,
Langetasid lehtesi. . .

Nii ka wäljast ilma-õuest
Kaob kaunim kewade,
Kui ei enam päikse põuest
Soojendust saa sellele.

1896.

9. Waiki!

Kui sul mured, ahastused
Süüant surumas,
Walusamad wiletsused
Kinda rõhumas:

Kõida keel siis kammitaske,
Hoia ohleid ka,
Et ei uhke ilma sisse
Sinu kaebtus saa.

Suru soowid salajamad
Oma hingesse,
Paleused palawamad
Põue põhjasse.

Kadedusest, kahjurõõmust
Ihm on täidetud,
Ei ta sinu hinge walust
Saaks wist liigutud;

Pilkamisi piinlikumaid
Ennem osaks saad,
Teotusi tigidamaid
Endal' walmistad.

Sest siis põue põhja peida
Kõik, mis muret teeb,
Ara ial ilmal' näita:
See w e e l haawu lööb!

1896.

10. Tähte-ööl.

Tuba kustund wiimsed eha wiired
Taewa telgilt selgelt, finawalt,
Kust nüüd miljonite tähte kiired
Poistwad alla imeilusalt.

Mõte läbi ilmaruumi lendab,
Millel äärt ei otša kusagi;
Tundemata kohte keskel rändab,
Mis ei surelik näe ialgi.

Siis kui kuuleks Kõrge Waimu kõnet
Tähte wallast wõimsalt kõlama:
„Isa majas mitu eluaseta —
Sääl teil' tahan aset walmista!“

Kind jääb warkseks, nagu kustuks elu,
Süda nagu seisaks tuskumast,
Hinge rõhub igatsuse walu, —
Tahaks wabasta end ahelast,

Tahaks teha kõik, et põrmu paeltest
Puhtalt, ausalt, wabalt wälja saaks;
Mukrus, põlgtus, wiha kadund hingest,
Kõikitugi tahaks teha häaks . . .

Hinge wiimselt magus rahu täidab, —
Teadmata, mikspärast, niiskub film...
Süda saatust Selle hcolet's heidab,
Kelle walit'uses tähte-ilm,

1896.

11. Siis wast.

[Ninetel]

Nägin kord ma rohuaias
Noort ja arga wäikest lindu,
Kes ei uskund enda jõuudu
Ega julgend tõusta lendu.

Sääl siis sõudis kange maru —
Sundis tiibu tarwitama
Ja — eanäe! need kandsid küllalt
Pesjapaika — warju saama. —

Kord mu waim ka just niisama
Wõimetuse walus kurtis;
Polnud usaldust ei lootust, —
Kahklus, argtus hinge täiris.

Hirmuga siis püüdsin jääda
Warjupaika — madalale:
Nõrgad — mõtlefin — mu tiivad,
Si nad kanna kõrgemale.

Kui siis aga saatust' sunnil
Tuli kiusatuste maru,
Sundis tõstma lootust' tiibu,
Lend'ma üle mäe ja oru.

Ta — oh imet! julgel lennul
Kandfid nad mind kaugemale, —
Siis wast tundsin julgust, jõuudu
Püüda täieuse poole

Kas ma paeluste randa
Jõuan kord — ei seda tea;
Wa'st ehk nutan lootus' haul . . .
Kuid ei argtus nüüd mind pia.

1893.

12. Palwe.

[Vermontowi järele]

Kui tunnen elu rõhumist,
Hing kurblik, rahuta:
Üht palwet imetegelist
Siis järjest' kordan ma.

On elam, õnsetegija
Jõud nendes sõnades,
Ja õhlab arusaamata
Auu, pühadus sääl sees.

Kõik raskus läeb siis kaduma,
Ei tunne — kahklus — find;
Siis usun ma ja nutan ka, —
Kii kerge, kerge rind . . .

1895.

13. Tiit.

Tiigi waitfelt pinnalt,
Selgelt, sinawalt
Paistwad wastu pildid
Imeilusalt :

Taewa ruum nii kauge
Sügaw sinine ;
Kaugel õhu meres
Hõljum pilweke,

Kui ka kuninglikult
Kiirgaw päikene,
Kuu kui ööde würst, ja
Helkim täheke,

Ühes kauni kalda
Puude lehtega,
Wiimsel weerel wõrsund
Dite ehtega

Pühalikul paistel
Wastu maatawad,
Aimeid imelisi
Kinda saadawad.

Aga — tiigi põhjas
Waitse, sügawal
Saladuslik elu
Keemas kihinal.

Vind wõib peegeldada,
Dormis teeda ka,
Vind wõib jääks end muuta :
Põhi muutmata.

*

*

*

Nii ka hinge põhja
Vaata võimata,
Pinna laudsed katsed
Ei jaks ulata.

Tihsti õnn ja elu
Pinnal paisumas:
Meeleheitlik walu
Warjul sügawas . . .

Tihsti auusus, moorus
Pinnalt nazratab;
Madalus ja toorus
Põhjas pesitab.

Püüad aga põhja
Vaata wägise:
Tumeneb see hoopis, —
Kaob õige tee . . .

Saladusi palju
Wettes sügawas,
Palju enam aga
Hinges asumas.

1899.

14. Meel furb ja raske.

Meel furb ja raske . . hing täis walu
Ja põues mõtted mustemad, —
Miks eksitusi täis nii elu,
Miks aated kättesaamatad ?

Miks asjata piab wastukõla
Hing igatsedes otsima?
Kas õnn ei ilmas enam ela,
Wõi ainult mulle jurnud ta?

Küll wahest wilksatab ta sära
Küll hõistab hing siis, paisub põuu,
Kuid — kiirelt kustub, kaob see ära
Ja — jälle pime elu=õuu!

Küll wahest arwan leidwat mõnda,
Kes dieti lord mõistaks mind,
Et aate= ühisusest tunda
Wõiks tõsist õnne ihkaw rind.

Kõik asjata! . . . Siin madal kõrkus
Nii uhkelt tiibu laiutab,
Sääl peene=datud walskus, nõrkus,
Oh kadedus end kohutab.

Sääl jälle kitsarinnaliselt
Näeb ainult ennast inime,
Ja — pimestatud kirjeliselt —
Tal teiste töö kõik tühine. —

*

*

*

Nii kostab jala huikamine
Wa'st mõnel waitfel suwe ööl, —
Si kustil wastust. . . õudne, pime
Ja tühi ilm siis enam weel.

Nii ekfib ükshil pilwekene
Dõ taewa hiigla ruumides,
Ja — leinades kaob waenekene,
Kui ühendust ei leia ees.

1899.

13. Kewade, kas tuled ?

Tälle kena kewad'
Ilma ilustab,
Tälle ööpik salus
Laulu lausutab.

Lähen õhtul õuue —
Sing täis igatsust...
Sammun jälja weerel
Läbi lepikust.

Lilled naeratawad
Ragu ennegi,
Dja ka niisama
Woolab waitsesti.

Tutt'wad õnne hääled
Dhus hõljuwad,
Armsad mälestused
Singes ärkawad. . .

İstun kaua, kaua...
Häigan käega,
Ragu näeksin õhus
Dma armsaid ma.

Uga — ümbrus tühi,
Tühi südagi! . . .
Tuuleõhk waid tafa
Hällib lehtesi. . .

Ta siis sammun kurwalt
Suppa tagasi.
Kewade, kas tuled
Mulle uuesti? . . .

VI. Loodusele ja isamaale.

1. Kewade läwel.

Talwe waenulikust wallast
Wabastud ju kodupind,
Kewadest, nii armsast, hellast
Hõiskamas ju laululind.

Aralt lumelillekene
Põõsa warjult tõstab pääd,
Nagu küfiks õrnakene
Päit'selt, kas tal loota hääd.

Wõib ju olla, et saad tunda
Tuuli wingeid, walidaid,
Näed ehk weelgi wärsket lunda,
Tunned külma wärinaid, —

Siiski — ei see kesta kaua,
Kewadele jäämas wõit;
Talwe wõim pea leiab hana,
Suundleb päike õrnast õit

*

*

*

Tohid, süda, ja ka loota,
Et ju waitin'd waenu wäed?
Tohid õnne tundes oota,
Et pea elust õisi näed?

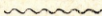
2. Kewadene öö.

Õrnal hõbe läitel helkiw eha
Paistab kaugelt põhja piirilta, —
Hinges igawene noorus' iha —
Koitu, kallimat, nüüd suudleb ta.
Waikselt mulisewa jõe woodel
Wirwendeleb wastu tähtewöö,
Kuni kullatawa koidu kiirtel
Kaob kaunim kewadene öö.

Watsja udu waiba alla maetud
Eilleriigi piigad iusad;
Kosutawa kaste korrast kaetud
Puude lehed sala liiguwad.
Watsne õhu woog mu ümber kannab
Die lõhna, — oh kui magus see!
Usun: õnne ingel alla lendab,
Kui on kaunim kewadene öö.

Õkstel juif'wad laululinnukesed
Unistades arwa tõstwad häält;
Õöpik-linnu hääled imelised
Minult kostmas jõe kalda päält. —
Euule lennul uskuda ju püüan,
Et ilm Eedeniks saand unesti...
Kind täis magust rahu, waikselt hüüan:
Püha, õnnis kewadene öö!

1895.

3. Ma sulle...

Ma sulle olen pühendanud
Su ammu hinge, südame,
Su saatusega ühendanud
Mu teademata elutee.

Su kaasa naeran, nutan mina,
Mul püha sinu paleus, —
Kuid miks nii karm, nii uhke sina
Et osaks mul ju ahastus?!

Oh wõta kordki ära näha,
Mis jõuan sulle olla ma, —
Siis wõid wast õiget otsust teha
Mu üle, minu — kodumaa!

1896.

4. Siljandi lossi waremetel.

Ma seisin nagu nõidus' paeltes
Su pinnal, Sakalamaa kants,
Mul raste tundmus ajus hinges,
Sa heljus hirmus sõjatants . . .
Kes ajaks küllalt muinasjuttu
Su minewiku sündmustest?
Kes lugeda wõiks ohkeid, nuttu,
Mis kostwad aastasadadest?

Siin juba Gesti wabed pojad
Teind kindla kantsi endile,
Tõid ohwriks oma were ojad
Kuld-kalli wabodusele.

Sa kuulnud wandeid, sajatusi,
Kui wõidule sai wõõras wõim,
Ja meeleheitel ägamisi
Kui orjaks tehti waba waim . . .

Siin lugemata sõjasalgad
Su püha pinda tallasid,
Ja keewas wihas mitmed rahwad
Üksteisel surma külwasid.
Kes isandaks jäid — kepi wõimul
Siin tegid lossi kindlama,
Kust leidsid warju sõjasõidul' —
Kus pandi wahwad waikima . . .

Oh maa, oh maa, kui palju joonud
Sa oled Gesti meeste werd ?!
Oh kants, oh kants, sa oled näinud
Küll otse ahastuste merd !
Siin orjakütkeid kinnitadi,
Siin maeti priius magama ;
Meilt kõik, mis kallis, häwitadi
Ja wõeti wägiwallaga !

Ja nüüd ? — kõik wajund waremesse
See muistne hiigla ehitus.
Mets kaswand walli kraawidesse . . .
Su asjad uued, elu uus.
Ja priius wõidulippu tõstnud
Siin uuest' uhkelt ülesse ;
Siin, Sakalas, ka esmalt tõusnud
Kõik Gesti rahwus' taewasse.

1896.

5. Kaugel, Förges...

(G. Büttneri järelle.)

Üksikud mägede latwad,
Üksik ka meri nii lai...
Maailma loomisest mõtteid
Tuul üle säält hõljudes tõi.

Nad mõlemad päratu kaugel
Ja juured nii lõpmata,
Ja just nagu walitsew saatus,
Nad kalgid ja armuta.

Ei koha sääl haljemad metsad,
Ei kuulu säält laulmise häält;
Ei ial, kui kewade finki,
Näe lehtawat lille ja säält.

Ei asu sääl soojemad soowid,
Ei õnnestaw mõtete lend,
Kuid awamas kohutaw-wõimsalt
Kurbameelsuse wärawad end'.

*

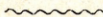
*

*

Käib läbi halja metsa
Ora unenägu ööl, —
Mets kohab sala, taja...
Täis iludust ta weel.

Ja kõrge taewa wõlwi
Nii särab tähte ra'ast, —
Mull' nagu jutustaksid
Nad igawesest a'ast.

1897.

6. Siionistide rahvuslaul.

(Dr. Feldti järele.)

Kus sirge seeder pilwi kaisutab
Ja Jordan wirgalt laeneid weeretab ;
Kus mulda, milles isad puhkamas,
Kord Makkabeide weri niisutas, —
See kuulus maa jääi mere rannalla
Dn minu armas, püha isamaa.

Ja kui mind toorel käel säält tõugati,
Mind wõõramaale kalgilt lükati :
Kuid süda wiibib weelgi Siionis,
Pilk sinna poole pöörab pisaris :
Ma ikka sinna waates palwetan,
Kuni kord kalli kodumaale saan.

Kui aga säeb nii saatust wali, külm,
Et wõõral pinnal enne kustub film,
Siis wilu handa mind nii pandagu,
Et ida poole seisaks suikund suu,
Et kustund pilgul waataks ikka ma
— Siioni pool', kus kallim kodumaa.

Sääl waitjes rahus ootan hommikut,
- Mill' isade süüd ükskord kustutud ;
Mill' kannatuste mõõt kord tasa saab,
Üks Messias mu ootmist lõpetab,
- Kes kangel käel neid, kes laiali,
Doob kalli isamaale tagasi, —

Kus sirge seeder pilwi kaisutab
Ja Jordan wirgalt laeneid weeretab,
Kus mulda, milles isad puhkamas,
Kord Makkabeide weri niisutas, —
Doob sinna kauni mere kaldale
Mu püha isamaale uuesti.

7. Palestina oks.

(Vermontowi järele.)

Oks Palestinaft — ütle mulle
Kus kaswasid, kus õitsesid?
Mis mägedel', mis orgudele
Sa iluehteks lõhnasid?

Jordani puhta wette äärel
Kas meelitas sind koidu tiir!
Oht Liibanoni mäe weerel
Sind wapustas öö tuule tiir?

Kas taja palwet lugesiwad,
Wõi laulsid rahwuslaulusi,
Kui sinu lehtest palmisiwad
Saalemi pojad pärgasid?

Ta kas see palm weel praegu alles?
Kas laia lehtis latwaga
Ta wärsind reisirajad weel kõrbes
On meelitamas puhkama?

Oht trööstimata igatsuses
Ta närtsis, nii kui sinagi,
Ta tolm ju katnud ahnitsjedes
Ta kolletanud lehtesi? . . .

Mull' ütle, kes sind wagas tundes
Tõi siia ilmaaarele, —
Kas leina pisaraid, sind kandes,
Ta nuttis sinu lehtele?

Wõi oli ta wa'st hiilgam ingel
Jehowa sõja salkadest,
Kes wiibimas on taewa ustel
Ta auu sees ikka, igawest?

Näed pühal hoolet hoitud ennast
Siin kuldse püha pildi ees,
Kus seisad, oks Jerusalemmast,
Truu pühaduse wahimees. —

Rist, pühad pildid — usu alus . . .
Mõrk lambi tiir, helk ämarus, —
Kõik on nii waitne, — pühas rahus
Su ees ja sinu ümbruses.

8. Ühendusele.

Ühendus, ja õnne tooja idu,
Kaswa Gestic tamme-tugewaks,
Et mõiks paraveda Gesti pidu,
Et kord walguis mõidu kätte saaks.
Seni, kui veel ikka iserada,
Ded, wennad, käime igamees,
Seni waenlane meil näitab oda, —
Õnne päike kurdab pilwetes.

Ära ainult ristis kätel abi
Siit ehk säält sa oota enesel':
Abi saad ka oma jõuu läbi
Kindlal, ühtsmeelsel püüdmiisel.
Silmad lahti, et ei eksirada
Suikudes find panda tõndima,
Küll siis kaob sinu haigus, häda,
Küll siis kosud, kallim kodumaa.

9. Oh jätke maha . . .

Sa räägid palju armastusest
Ja auusast meelest, woorusest;
Teed palju sõnu halastusest
Ja kohusetäitmisest.

Kuid waates sinu elupüüdeid
Ja tegewusi tähtsamaid,
Ei wõi ma hoida laitus' hüüdeid
Ja ohkamisi walusaid.

Kas see on arm, kui soojal sõnal,
Sa kehust, tainust soowitad,
Kuid näitwad teod, et raha- jumal
See on, keda sa kummardad?!

Oh kas see arm on, kui sa tõendad,
Et auus, ja wooruslik su meel,
Ja — kumbe korratu külmad
Sa rahwa pühal' eluteel'?!

Kas halastawast ohwri meelest
Sa arwad andma tõendust,
Kui ligimeste rõhumisest
Sa saadad endal' lõbustust?!

Kas nii su kohust auusast' täidad,
Mis wõlgued oma wend'ele,
Kui wastaliste liiki heidad,
Säält saadad nooli nendele?!

Oh jätke maha eesimõtted, —
Te' asja walest' mõistate!
Ja ammu langend näokatted:
Te' õiges wärwis paistate!

10. Mifs nii kurwalt...

Mifs nii kurwalt, armas ööpik, laulad
Waisjel õhtul minu akena all ?
Kas sa enda kurvastusi kaebad,
Wõi näed kurba ja mu kodumaal ?

"Mifs mult küsid ?" lausus laulik taja,
"Küsi loodusest ja — kuulata,
Küll mu ahaštusest siis saad osa,
Küll siis mõistad, millest kurdan ma.

Waata — lugematad taewa=kehad
Paistwad alla läbi udu=wöö,
Küsi neilt, kui teada saada tahad,
Mida warjab minewiku öö. . .

Mäe rinnalt, oru põhjast tõuseb
Udu laenetena ülesse,
Üle luha, üle laane liigeb
Lungib taewa sinamusesse :

Küsi sellelt, mis see pind kõik warjab
Kust ta tõuseb üles pilwena,
Sa kas kõrgel kessi kofku korjab
Werd ja filmawett, mis joonud ta ?

Kuula, kuula, kuidas kõrgel, kangel
Kajab wainne, sala kaebe-hüüd,
Nagu hoigaks keegi elurangel,
Keda rõhumas on raskeid süüd. . .

Palju, palju warjul saladusi, —
Tahad teada ja, siis kuulata ;
Wa'ft ehk aimad nende hoiatusi,
Nende kaebtusi ja — mu kurbduft ka. . ."

Ja ma kuulataſin kaa, kaa,
Kuni kuſtus eha wiimne wiir,
Kuni idast üle laane laia
Punetas ju kuldſe koidu piir.

Kuulſin noomitufi tõſiſemaid,
Hoiatufi, oh nii walufaid !
Eluõpetufi tuumakamaid,
Kaebtufi nii kurbe, libedaid.

Mida jutustafid ſala hүүded,
Tähte-ilmad, kallim kodupind ? . .
Tahaks üelda . . wõimatad need pүүded :
Tahaks, aga — waitima piab rind !

1898.

11. Mene, Tefel !

I.

Kui muistses Babilonis Bellsatſar purjutas,
Jehowat, taewa Loojat, ta teotas, hurjutas,
Siis ilmus ſala käſi, — oh, kuis ſee hirmutas,
Kui tuleſt tähtil sõnu ta ſeinal' kirjutas !

Selſamal ööl ſai ſurma kõrk, jõe kuningas :
Ta oma orjafari tal' otſa walmistas,
Kui Eufrati jõeſt läbi Perſia wäge wiis
Darl' Cyruſ Babiloni, — ſee oli otſas ſiis.

II.

Kord Rooma raudne kottas maailma omandas,
Hulk riikiſi ja rahwaid ta orjaks alandas ;
Maalt maale wõidujulgelt käis uhke roomlane,
Näis, nagu igamuseks tal' ſäetud wõidutee.

Kui aga auusus, truudus ja woorus kadusid,
Sääl ainult ülbus, kõrkus ja toorus õitsefid,
Siis „mene, tefel!“ hüüdis tal' Kõrge Waimu hää,
Room langes, wajas, kadus kui laene mere pääl.

III.

Korsika kalju pinnal sai elu kuulus mees;
Hulk rahward wärisefid ta hirmsa mõõga ees.
Europat orja unest ta üles äratas
Ja uueaja waimul' teed wõimsalt tasandas.

Siis tuli aeg, kus arwas, et terve ilma sees
Kõik piawad kummardama end tema wõimu ees,
Kui Meemeli jõest üle ta uhkelt ratsutas,
Ja Wene pinda juba ta wägi purustas.

Kui aga oli kadund ta aau ja wõimus, kroon,
Ja Sanft Helenas wiibis, kui wang — Napoleon:
Sääl laugel paljal kaljul ta tundis walusalt,
Et „mene, tefel!“ hüütud tal' eli ülewalt.

IV.

Nii kullund kuulsad mehed, nii rahwad raugenud
Kui woorus, truudus, auusus ja usk neis kadunud;
Ei ole wõimul püsi, mis saatnud hooplik meel
Ei langemisest pääse, kell' auutu, petlik keel,

Ei lõika wõidu wilja, kell' seljas tõe rüüd,
Kuid — jelle all tal warjul jälk omakasju püüd,
Kes seda homme lõhub mis täna ehitab,
Kui aga sellest endal' ta saaki haisutab.

Küll pakub ajalugu jeks näiteid tuhandaid,
Teeb hoiatusi elu meil' ije walusaid,
Kuid siiski — jesuiita nii tihti näha saab,
Kell' kõiki abinõusi otstarbe pühendab.

Kes hõbetükka mõttes kui Suudas wanaste
Ja jaatanlikus rõõmus neid pistes täskusse
Siis tõtwad tööle sinna, kus käseb maenlane,
Kus oma sugurahwal' saab tehtud walutee.

Kes rahwa keskel toorust ja kurjust külwawad,
Kui omakasuks keewad se'st wälja hallikad;
Kui aga wend siis ekfib ehk öde komistab,
Siis ilmal' laia suuga se'st seletatud saab.

Ehk kurjuse mõõt ükskord küll ikka tafa saab
Ja ülekohus ennast kord ise häwitat, —
Kui palju aga walu wõib enne teistele
Ja õnnetusi jaata see paharetti töö ?!

Seepärast, tõe sõbrad ja kõik, kell' selgem aim
Ja kelle püüdeid juhib weel auusameelne waim:
Kõik omakasu orje ja salakawalaid,
Ja filmakirja sõpru ja kurja külwajaid,

Ja tõe lämmatajaid — kui madu wiikage,
Däis jälkust, põlastuses neil' selga pöörage! . . .
Kui aga kosutate neid oma põue sees —
Siis „mene, tekel!“ seisab teil tuletähtil ees!

1898.

12. Tõuse, väike!

Tõuse, waimu wabaduse päike, tõuse,
Puista kullast läiket üle Gestimaa!
Dõ on pime, külm! kõik uinub... lill ei õitse, —
Tõuse! ootan sind ju igatsusega.

Koit ju kaua kumab, ida hülgab puha,
Kiirte wärwid kõrgel mäng'wad pilwessa;
Rõõmu helin heljub üle Gesti luha,
Üle nurme, metsa, üle terwe maa.

Sinu tõusul waimu pimedus ja udu
Warju urgastesse peitu pugewad,
Sõnelewad sääl, kus nende koht ja kodu,
Kuis nad olnud enne wõimsad, mägewad.

Sinu jumaliste kiirte suudlemine
Uue elule loob Eesti maad ja merd;
Kaob kahtlemine, lõppeb laisklemine, —
Rahwa rinda kogub wahwat, wärsket werd . . .

Kuldse koidu walgel, uue päewa algel
Sinne joowastuses waatan ülesse,
Pisar läigib palgel, süda miibib palwel —
Tungib taewa sügawuste sülesse:

Igawene Isa, oh et nüüd kord kaoks
Piina põlwe pime, orjaaja öö!
Oh, et nüüd kord kate kõigil silmilt waoks,
Kõigil selgelt paistaks õige elutee!

1897.

13. Emafeel.

Sa oled kallim wara
Mu rahwa eluteel,
Sa elutähe sära —
Mu ilus emafeel.

Ei kuulust minewikku
Meil osaks ole saand,
Waid ainult õõsi pikku,
Kus kurjus õisi a'and, —

Ei pidu-põlwe toonud
Meil pärast priiuski:
Beel walupeefrist joonud
On Eesti paljudki; —

Meil aga antud osaks
On kaunim emakeel,
Mis teeb meil südant soojaks,
Loob troosti eluteel.

Nii kuu, kui siin kostwad
Weel Gesti helinad,
Ja emakeeles westwad
Weel juttu wanemad :

Nii kuu eluidu
Meil pole närtfind weel ;
Nii kuu õnnepidu
Weel mõime oota eel ;

Nii kuu kestab truudus
Ja waprus, mehisus,
Nii kuu elab auusus
Ja Gesti usirus.

Seepärast hukka mõistaks,
Kes soowib surma sull'
Meil needmist pähe puistaks
Kui wihma pori kuul ; —

Seepärast wõtkem tõsta
Käed taewa poole weel,
Et igawest mõiks kesta
Me' ilus emakeel.

V. Hegadel ja juhtumistel.

1. Leina-hüüd Dr. M. Weske järele.

Kaugelt Wolga kaldalt ehmatuses
Kuulsin ülikurwa sõnume:
Surnud, kelle nime uhtustuses
Nimeta' võib iga eestlane, —
Kes me' kuulsust tõstis eemal ilmas,
Sellel lõõnud härist' wiimne tund, —
Tsamaa, sull' hüüan pisar silmas:
Mihkel Weske puhkab wiimast und!

Walus, walus, oh kui walus meile
Sinu surm, sa suikund suguwend:
Sinu kirjad ülendasid meele,
Sinu luulest õnnes õhkus rind.
Wäsimata hoidsid Gesti lippu
Tähendades õigeid rada'si,
Ei su soowil, püüdel polaud lõppu
Gestis hääduft aita edasi.

Ei sa kõikund, ehk küll waenus tõkket
Walmistadi sulle kodumaal, —
Tõtt ja tunda said, et „ükski prohwet
Pole armas omal kodumaal!“
Kuni wiimaks sulle Kõrge käsi
Kaugel idas andis tähtsat tööd,
Kus sa nüüd, kelle kiireid tegewusi,
Algama ju pidid surma ööd,

Surnud sa, — kuid siiski suremata,
 Püha, kallid meil su mälestus:
 Kuldsed tähtedega kustumata
 Gesti ajaloo ja hiilgamas.
 Puhka rahus! Sinu waim ja wahwus
 Jäägu kindlalt meie keskele;
 Leina walus hüüab sull' su rahwas:
 Rahu, rahu sinu põrmule! 1890.

2. Runderi haua.

Jälle lendab walus leinakaja
 Kohutawalt üle kodumaa:
 Jälle läind üks Gesti elustaja
 Wilu mulla põlme puhkama!
 Kellest tulewikus palju, palju
 Sgatsjedes ootis isamaa,
 Märtsind, maitjend warast surma, walju:
 Runder surnud! — nuta, Gestimaa!

Kõrge waim sääl pühas taewa templis
 Eks Sa Gesti pääle halasta?! ..
 Miks sa jeda, kes meil armas, kallid,
 Wara jaadad surma suikuma?!
 Hinga rahus! Sinu mälestused
 Meie keskelt ei sa kaduma,
 Sinu waimu kallid sünnitused
 Tähtjaks jääwad meile lõpmata.

Taewa Taara tuuled sala sõnul
 Ragu kannaks kõnet kõrwusse
 Rändajale, kui see kallil kalmul
 Palweteleb: „miks te' ohkate?
 Kallim kaasa, miks sul pisar laugel? ..
 Minu rahwas, pühi filmad weest:
 Onsas rahus wiibin ma siin laugel. . .
 Isamaa, ma palwetan su eest! —“ (1888.)

3. Õnnesoov.

Geeti lauliku J. Linnu ja tema abikaasa laulatamise päewaks.

Täis pühalikku, kõrget tähtjust,
Täis õnjust päew teil täna käes,
Kus kadumata armu, truudust
Te' tõutand püha paiga ees;
Si tohi tulewiku tuuled
Meid kõigutada ialgi,
Kell' pühas wandes hüüdnud huuled:
Me' jääme truiks surmani!

Sah, — surmani! üks raske sõna! —
Mis warjad sina eneses? . . .
Kes teab, kui kumab loidu puna,
Mis sünnib pikka päewa sees?
Weel vähem teame, surelikud,
Mis warjab kaugem tulewik,
Mis toowad ajad imelikud,
Mis saadab saatus salalik!

Kuid elumere laial turjal,
Kus tihti marud mäsamas,
Si aset õnnetusel kurjal,
Kus arm on laewa juhtimas,
See arm, mis wäsimatal hoolet
End hoiab sala kaljudest,
Mis pimel ööl ehk tormi keskel
Si kaota sihti filma eest.

Si soowi ma, et elu tuuled
Te' pääle ial puhuksid,
Si soowi ka, et udu, pilwed
Teil päikest ial warjaksid,
Kuid — teate ise — ilm on kuri,
Wõib kõrgeid laeneid tõsta pea,
Wõib saata hädaohte juuri,
Kui kindel arm ei tüüri pia.

Seeepärast Kõrge Isa poole
Ma tõstan täna palwe käed,
Et Tema oma armu hoole
Teid wõtaks, jagaks kõike hääd ;
Et jõuudu, kindlast, mõistust, tarkust
Ja kingiks teile rohkel käel,
Ja kõigest kurjast, hädahust
Teid hoiaks wägewamal wäel, —

Et arm ja truudus, õnn ja rahu
Jääks teie rinda surmani,
Et waen ei ial leiaks asu,
Waid üks meel õitsuks alati !
See on mu soow, mu palwe mõte,
Mis täidab südant soojemat,
Mis alandlikult toon teil' ette —
Mul polnud anda paremat !

1897.

~~~~~
**4. Wiljandi Gesti põllumeeste seltsi
25. aasta juubeli päewaks.**

Weerandsada aastat mööda läinud
Ajast, kus sa tõusid elule,
Palju raskust, wiletsust ja näinud,
Oksaline sinu elutee.

Kostsiwad ju wahel leinakajad :
Põllumeeste selts jäeb hingama !
Aga Sakalamaa wahwad pojad
Ei find lastnud surmal' suikuda.

Nende keskel sinu elutaewas
Rahte tähte näha säramas :
Üks neist Adamson, kes töös ja waewas
Wiimaks elule find sünnitas ;

Seltfi asutada, luba saada
Oli seekord väga raske töö;
Takistusi oli palju mõita, —
Tundmata ja tume oli tee.

Usus selts, — kuid asi halwaks muutus,
Warsti lootus oli lõppemas:
Kohata polnud, juhataja puudus,
Haua äärel olid asumas!
Kuid siis tärkas mõte: Sakobsoni
Endil' esimeheks palume,
Ehk wa'est annab tema õiget tooni,
Wiib meel seltsi asja elule.

Sa see sündis; — kui see kindlal meelel,
Selgel sõnal asja seletas,
Näitas sihti seltsi eluteedel,
Kahklused kõik kaugel' peletas,
Waimustades rahwast üles hüüdis:
„Teeme endil' maja ruumika!“
Mis ta tahtis, korda läks ja sündis:
Selts sai maja uhke, ilusa.

Täägu eemal' meist see esimõte:
Sakobsoni tõstis aja wool!
Suikund oleks terve ettewõte,
Kui ei oleks tõstnud tema hool.
Ajawool toob tähtsaid mehi ette,
Selge filma, kindla waimuga,
Kuna aga tähtsa meeste kätte
Rahwa saatus jäetud juhtida.

Pühitsedes täna tähtsat pidu
Mäletagem tänul elawal
Meid, kes hoidnud seltsi eluidu
Sa — ju hingwad kalmu künka all.

Rahu nende põrmul' kodu mullas,
Mille hääks nad töötand surmani! —
Võlluseltfil' jäägu koidu kullas
Sunnepäike paistma alati!

1896.

5. Jää Jumalaga!

(A. Beshefski järel.)

Salk inglid pühas taemas
Kedagit ootavad, —
Mist endi suures hulgas
Sind puudu tunnewad;
Kui lendad nende järel'
Sa üle pilvedest,
Siis paradiisi lävel!
Sa palu minu eest!

Jää Jumalaga! — olla
Ei kaua võind sa fiin, —
Mill' sinu juurde tulla
Ka elama ma võin? . . .
Kõik end'sed mured kaoks
Siis ära koguni:
Ei Isa juures lahkuks
Me' enam ialgi!

1900.

6. Ülestõusnud.

Ülestõusnud hauast
Sunnistegija,
Päästnud surma wallast
Terwe ilmamaa;
Lunastuse hinda
Maksnud täieste,
Tunnes ohwriks enda,
Hõiska, inime!

Kas ei ärka üles
Tuimem südagi,
Kas ei pühas tules
Veegi leigemgi,
Kui ta teab, et Sumal
Dma surmaga
Saatanud elu temal',
Mis on otsata? . . .

Selle armu suurust
Ei mõi arvata,
Sumaliku täiust
Ei me' kätte saa . . .
Katki surma oda,
Lahti elutee; —
Anna auu siis, süda,
Lunastajale!

1899.

7. Oh Kõrge Waim . . .

Oh Kõrge Waim, kes tulid pühast taewast
Jerusalemmas maha muißtsel a'al, —
Sa päästsid rahvast kahtlemise waewast
Ja täitsid waimustusel pühamal.
Kui tulekeeled päade kohal paistisid,
Siis kadus hingest kurjus, pimedus,
Kõik tõetele julgel sammul astisid :
Neil juhiks oli Sinu walgustus.

Oh Kõrge Waim, et tule nüüd ka maha
Ja täida rahvast tõe leegiga,
Et laoks tuimus, tigidus ja paha,
Et wale wõimud jääksid waikima!

Eht küll nüüd ilma rahwad rohkelt hulgal
 Su auuks tõtavad palwetunnile,
 Kuid — paljud luewad, kuulwad kurdil kõrwal:
 Su walguš jäänud nendest kaugele!

Meil wigadusi palju, hädust wähe,
 Sest eksiteedel ümber hulgub ilm, —
 Ja neil, kell' auusus, tõde kallim ehe,
 On tihti pisarateist niiske film;
 Siin omakasju orjus ohje hoidmas,
 Ja walest lämmatud saab tõe taim...
 Et oleks meil pea parem hommit koitmas,
 Selts tule maha, Nelipühi Waim!

1897.

8. Jõulu kellad.

Läbi waitse, külma õhtu õhu
 Kostab kõrwu Jõulu kella hää,
 Kuulutades, et „nüüd maa pääl rahu,
 Snimestest Isal hää on meel!“

Pühas kajas palwed palawamad
 Tänuš tõuswad taewa trooni pool',
 Päästja läbi meil, kes kõlwatumad,
 Osaks saanud Taewaiša hool.

Rahuwürst on kõigil' tulnud, kõigil',
 Rikkust, ilu, ann ei otši ta.
 Rahwal aastatuhandete käigil
 Lunastust ta wõtnud jagada.

Waitne rahu lehwib üle ilma,
 Nagu oleks taewas lähemal,
 Nagu wõtaks kõiki oma hõlma
 Lunastaja armul hellamal.

1896.

9. Jõulu õhtul.

Kui ju kätte jõudnud
Püha, õnnis öö,
Sa ju lõpetatud
Terwe päewa töö :

Waim kui pääseks wabaks
Shu koidikuist,
Jõuseks, hõljuks, lendaiks
Üle merest, maist, —

Lendaiks ka kui üle
Aastasadadest, —
Minewiku sülle
Olewiku seest.

Jõuda kuulsa, püha
Palestinaasse
Urkab hinges iha —
Kanaaniisse.

Hõljuks säääl, kus katmas
Palmid rohumaad,
Palmide all hoidmas
Karju karjatsed ;

Kuuleks ingli laulmist
Smeilusat,
Näeks püha walgust
Sõimest särawat.

Sa siis langeks maha
Eunastaja ees —
Taewaliku, püha
Jõulu rõõmu sees.

10. Aasta wiimfel õhtul.

Näen, kuis kaugel läänes
Päike alla waob,
Kuidas wiimaks eha
Pikkamisi kaob :

Dotan kaunist koitu
Kuldsest kumawat,
Uue päewa algust
Selget, särawat . . .

Lõpeb ära aasta,
Ajawoolusel,
Möödaniku merde
Tuule kiirusel :

Dotan uut siis aastat,
Uusi õnneid,
Paitelen põues
Uusi lootusi. . .

Jõuab eluõhtu,
Tuleb wiimne tund,
Elu waewast wärsind
Suigun surina und :

Dotan — usu wõimul —
Uuest' ärkamist,
Igawesel ilul
Dnnes hõiskamist.

1898.

11. Mõtted aasta lõpul.

Nagu ojaene kiirel woolul
Püsimatalt püüab meresse, —
Nõnda ruttab inimeste fugu
Nja jookšul — kadumusse.

Nagu lastetilg, mis kogund õhust,
Päit'se paistel jälle õhku kaob, —
Nõnda inime, kes põrmust tõusnud,
Põrmu pöuue wiimaks jälle waob. . .

Aasta möödas. . . palju tõi ta meile,
Mida ette ei wõind aimata,
Palju, mida mälestuste ilmast
Surmani ei keski kustuta.

Paljudele tõi ta õnne, rõõmu,
Easiks maitsta elu magusust,
Aga — karmil käel ka paljudele
Tagas leina, walu, wiletsust.

Kõiki aga, olgu noor ehk wana,
Ühel möödul wiis ta edasi,
Ristus karmil käel meid sinna poole,
Kust ei keski tule tagasi. . .

Seft siis, inimene, ära torma
Meeletumalt aastast aastasse, —
Piata pilgukski ja mõtle järel',
Et ka sinul läheb sinna tee!

Minewikust saadud õpetusi
Tulewikus targalt tarwita; —
Tööta, nagu elaks igawesti,
Aga — lõppu ära unusta!

1899.

✻ Juhthama. ✻

I. Sissejuhatuses.

		lkt.
1.	Kell' pühendon . . . ?	3

II. Armastuse ahelates.

		5
1.	Wiibi weel !	5
2.	Mis nüüd ?	6
3.	Dh oleksid	6
4.	Ea teadsid ju.	7
5.	Dh tule siis !	7
6.	Sureja mõrseja	8
7.	Kauge wähe	9
8.	Mõrseja unenägu	11
9.	Kui pidin sinust lahkuma	13
10.	Dh ütle !	14

III. Glumere woogudel.

		15
1.	Palwe !	15
2.	Jää wait !	16
3.	Ea palu !	16
4.	Dh jõua !	17
5.	Pilwed	17
6.	Kasakate hõli laul	18
7.	Wagistuses	20
8.	Talwe	20
9.	Waihi !	21
10.	Tähte-ööl	22
11.	Eiis wast	21
12.	Palwe	24
13.	Eiil	25

	lht.
14. Meel kurb ja raske	26
15. Kewade, kas tuled ?	28

IV. Loodusele ja isamaale.

1. Kewade läwel	29
2. Kewadene õõ	30
3. Ma sulle	31
3. Wiljandi lossi waremetel	31
5. Kaugel, kõrges	32
6. Siionistide rahvus-laul	34
7. Palestina oks	35
8. Ühendusele	36
9. Oh jätke maha!	37
10. Miks nii kurwalt ?	38
11. Mene, Tefel !	39
12. Lõuse, päite !	41
13. Gmakeel	42

V. Megadel ja juhtumistel.

1. Leinahiüd Dr. M. Bezke järele	44
2. Runderi haua	45
3. Snnesoov (Gesti lauliku J. Linnu ja tema abitaasa laulatamise päewaks)	46
4. Wiljandi Gesti põllumeeste seltsi 25. aasta juubeli päewaks	47
5. Jää Sumalaga !	49
6. Ülestõusnub	49
7. Oh kõrge Waim	50
8. Tõulu tessab	51
9. Tõulu õhtul	52
10. Aasta wiimisel õhtul	53
11. Mõtted aasta lõpul	54

A-1735

Hind 15 top